

**TURUN
YLIOPISTO**

Grandioottisen ja haavoittuvan narsismin yhteys kehonkuvaan

Kandidaatintutkielma

Aino Ojala ja Tuuli Syvänen

Ohjaaja: Mika Koivisto

Psykologia

Psykologian ja logopedian laitos

Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta

Turun yliopisto

19.5.2026

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu
Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

TURUN YLIOPISTO
Psykologian ja logopedian laitos

OJALA, AINO; SYVÄNEN, TUULI: Grandioottisen ja haavoittuvan narsismin
yhteys kehonkuvaan

Kandidaatintutkielma, 28 sivua, 1 liite

Psykologia

Toukokuu 2026

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten grandioottinen ja haavoittuva narsismin alatyypit ovat yhteydessä yksilön kehonkuvaan. Aihe on kliinisesti merkittävä, sillä narsististen piirteiden on havaittu vaikuttavan keskeisesti itsetunnon säätelyyn ja kokemukseen omasta kelpaamisesta, joten on kiinnostavaa tarkastella sen vaikutusta yksilön kehonkuvaan. Tarkastelimme kehonkuvaa moniulotteisena psyykkisenä rakennelmana, joka jaettiin arvioivaan, emotionaaliseen ja motivationaaliseen ulottuvuuteen. Haavoittuvan ja grandioottisen narsismin yhteydestä kehonkuvan eri ulottuvuuksiin ei ole aikaisemmin tehty systemaattista katsausta tai meta-analyysiiä, joten pyrimme kokoamaan hajanaisen tutkimustiedon yhteen. Hypoteesinamme oli, että haavoittuva narsismin alatyypit on voimakkaammin yhteydessä negatiiviseen kehonkuvaan kuin grandioottinen alatyypit.

Suoritimme tutkimuksen systemaattisena kirjallisuuskatsauksena, ja sisällytimme katsaukseen 13 artikkelia kolmesta eri tietokannasta (PubMed, APA PsychInfo ja Scopus). Lisäksi liitimme katsaukseen meta-analyysin, johon sisällytimme 11 systemaattisen katsauksemme artikkeleista. Narsismin alatyyppejä tarkasteltiin aineistossamme sekä piirre- että persoonallisuushäiriötasoisena.

Katsauksemme tulokset osoittivat, että haavoittuva narsismi on grandioottista alatyyppejä johdonmukaisemmin yhteydessä kielteisempään kehonkuvaan kaikilla kolmella tarkastellulla ulottuvuudella. Grandioottisen narsismin yhteyksissä kehonkuvan ulottuvuuksiin oli enemmän vaihtelua piirretasoisien ja patologisen narsismin välillä: subkliininen grandioottinen narsismi oli yhteydessä myönteisempään kehonkuvaan, kun taas patologinen muoto kytkeytyi haavoittuvan narsismin tavoin kielteisempään kehonkuvaan. Tämä voisi viitata siihen, että siirryttäessä piirretasolta häiriötasolle grandioottisen narsismin ja kehonkuvan välisessä yhteydessä tapahtuu laadullinen muutos. Systemaattisen katsauksemme tuloksia vahvisti meta-analyysimme tulokset: grandioottisen narsismin ja kielteisen kehonkuvan ulottuvuuden välillä ei havaittu yhteyttä ($r = .068$, CI $[-.041, .177]$), ja haavoittuvan narsismin ja kielteisen kehonkuvan välillä puolestaan oli keskisuuri positiivinen yhteys ($r = .361$, CI $[.284, .438]$). Yhteydet olivat kuitenkin korrelatiivisia, ja jatkotutkimusta tarvitaan ilmiön syiden ymmärtämiseksi.

Asiasanat: narsismi, grandioottinen narsismi, haavoittuva narsismi, kehonkuva, kehotytyttömyys, kehotytyttöisyys

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
1.1	Grandioottinen ja haavoittuva narsismi	5
1.2	Kehonkuva	6
1.3	Hypoteesit ja tutkimuskysymys	7
2	Menetelmät	8
2.1	Aineiston keruu	8
2.2	Aineiston luokittelu	11
2.3	Meta-analyysin suorittaminen	11
3	Tulokset	13
3.1	Tutkimuksen aineisto	13
3.2	Käytetyt mittarit	16
3.2.1	Narsismin mittarit	18
3.2.2	Kehonkuvan mittarit	19
3.3	Narsismin ja kehonkuvan yhteys	21
3.3.1	Grandioottisen narsismin ja kehonkuvan yhteys	24
3.3.2	Haavoittuvan narsismin ja kehonkuvan yhteys	24
3.3.3	Narsismin kahden alatyypin ja kehonkuvan yhteyksien väliset erot	25
3.4	Meta-analyysi	25
3.4.1	Narsismin alatyypin ja kielteisen kehonkuvan välinen yhteys	28
4	Pohdinta	29
4.1	Keskeiset tulokset	29
4.2	Tutkimuksen vahvuudet ja rajoitukset	30
4.3	Johtopäätökset	31
	Tekoälyn käyttö	33
	Lähteet	34
	Liitteet	42

1 Johdanto

Nyky-yhteiskunnassa ulkonäkökeskeisyys ja jatkuva sosiaalinen vertailu ovat vahvasti läsnä erityisesti sosiaalisen median jatkuvan läsnäolon vuoksi, mikä korostaa fyysisen olemuksen merkitystä osana identiteettiä. Kehonkuva ei ole vain passiivinen käsitys omasta ulkonäöstä, vaan se on dynaaminen ja moniulotteinen psyykinen rakennelma, joka kytkeytyy tiiviisti yksilön yleiseen hyvinvointiin. Kielteinen kehonkuva on yhteydessä moniin mielenterveyden haasteisiin, kuten masennusoireisiin ja syömishäiriökäyttäytymiseen (Stice, 2002). Toisaalta positiivisen kehonkuvan on havaittu olevan yhteydessä parempaan psyykkiseen ja fyysiseen terveyteen useilla osa-alueilla (Gillen, 2015).

Narsismilla voidaan viitata persoonallisuushäiriöön, mutta myös yleisemmin itsekeskeisiin ja ylimielisiin persoonallisuuden piirteisiin ja toimintatapoihin sekä empatian puutteeseen (Krizan & Herlache, 2017). DSM-5-luokituksessa narsistinen persoonallisuushäiriö on oma diagnostinen nimikkeensä ja ICD-10-luokituksessa se luokitellaan yleisemmin luokkaan ”muut persoonallisuushäiriöt” (Marttunen & Henriksson, 2023). On esitetty, että narsismi jakautuisi grandioottiseen ja haavoittuvaan alatyyppeihin, joissa kummassakin on ydinpiirteinä liioiteltu tunne omasta tärkeydestä ja interpersoonallinen antagonismi eli vihamielisyys tai vastakkainasettelevuus (Wink, 1991; Krizan & Herlache, 2017; Kaufman ym., 2020).

Tämän systemaattisen katsauksen tarkoituksena on tarkastella haavoittuvan ja grandioottisen narsismin eroja yhteydessä kehonkuvaan. Narsistisen persoonallisuushäiriön keskeinen oire on itsetunnon säätelyn ongelmat (Marttunen & Henriksson, 2023), jotka voivat mahdollisesti ulottua myös kehonkuvaan. Carrotten ja Andersonin (2018) systemaattisen katsauksen perusteella narsismi ja itseobjektifikaatio ovat positiivisesti yhteydessä toisiinsa. Itseobjektifikaatio, eli itsen ja oman kehon tarkastelu ulkopuolisen näkökulmasta tai objektina, taas on yhteydessä esimerkiksi kehotyytymättömyyteen ja negatiiviseen kehonkuvaan (Greenleaf & McGreer, 2006; Harper & Tiggemann, 2008). Tämän havainnon valossa onkin kiinnostavaa tarkastella, miten narsismi alatyypeineen on yhteydessä kehonkuvaan.

1.1 Grandioottinen ja haavoittuva narsismi

Narsistisen persoonallisuushäiriön esiintyvyyden arvioidaan olevan noin yksi prosentti väestöstä (Marttunen & Henriksson, 2023). On kuitenkin huomioitava, että persoonallisuuden piirteiden kontekstissa raja poikkeavan ja normaalivaihteluun kuuluvan välillä ei useinkaan ole selkeä, ja tämä pätee myös narsismiin. ICD-11-diagnoosijärjestelmässä persoonallisuushäiriöiden diagnostiikassa ollaan siirtymässä pois tarkasta luokittelusta, ja sen sijaan persoonallisuushäiriöitä tarkastellaan vaikeusasteen ja piirteiden kautta (Bach ym., 2022). Tämä lähestymistapa edelleen korostaa persoonallisuushäiriöiden luonnetta piirteiden jatkumona, jossa täydellistä rajaa normaalivaihteluun kuuluvien ja patologisten piirteiden välille ei voida asettaa. Siispä tarkastelemme katsauksessamme kaiken tasoista narsismia persoonallisuushäiriöstä piirretasoiseen. Selkeyden vuoksi kutsumme persoonallisuushäiriöksi luokiteltavaa narsismia patologiseksi narsismiksi ja narsistisia persoonallisuuden piirteitä, jotka eivät kuitenkaan ole persoonallisuushäiriön tavoin toimintakykyä ja sosiaalisia suhteita huomattavasti haittaavia, subkliiniseksi narsismiksi.

Narsismin ydinpiirteitä ovat liioiteltu, suureellinen käsitys omasta itsestä ja tärkeydestä, itsekeskeisyys, empatian puute ja ihailluksi tulemisen tarve (Marttunen & Henriksson, 2023; Krizan & Herlache, 2017). On esitetty, että narsismi voitaisiin jakaa ainakin kahteen alatyypin: grandioottiseen ja haavoittuvaan. Wink (1991) tunnisti nämä alatyypit narsismin mittareista tekemänsä pääkomponenttianalyysin avulla, jossa grandioottista ja haavoittuvaa narsismin tyyppiä yhdistivät nimenomaan ylimielisyys ja omien tarpeiden asettaminen muiden edelle. Haavoittuvaa narsismia luonnehtii vihamielisyys, huoli omasta erinomaisuudesta tai kelpaamisesta sekä defensiivisyys, kun taas grandioottinen narsismi liittyy vallanhaluisuuteen, manipuloivuuteen, itsenäisyyteen ja ihailun haluun (Wink, 1991). Myös neuroottisuuden on esitetty olevan haavoittuvan narsismin ydinpiirre (Miller ym., 2018). Nykyään nämä alatyypit onkin tunnistettu melko yleisesti, ja jaottelu on myös kliinisesti mielekäs: haavoittuva narsismi vaikuttaa olevan yhteydessä erityisesti internalisoiviin oireisiin, kuten matalaan itsetuntoon, ahdistukseen ja herkkyteen kritiikille, kun taas grandioottinen narsismi on yhteydessä eksternalisoiviin oireisiin, kuten aggressioon ja histrionisuuteen (Kaufman ym., 2020).

Vuoden 2021 meta-analyysi (Jauk ym.) antaa tukea käsitykselle grandioottisesta ja haavoittuvasta narsismista erillisinä alatyypeinä. Meta-analyysissä kuitenkin havaittiin, että grandioottisen narsismin ollessa voimakkaampaa, se korreloi vahvemmin haavoittuvan narsismin kanssa; piirteiden tason lähentyessä patologista grandioottinen ja haavoittuva narsismi siis esiintyvät

useammin yhtäaikaaisesti kuin subkliinisellä tasolla. Huomattavaa kuitenkin oli, että meta-analyysin tulosten perusteella sama yhteys ei esiintynyt toisin päin, eli haavoittuvan narsismin ollessa voimakasta korrelaatio grandioottisen narsismin kanssa ei kasvanut. Katsauksessamme olemme kiinnostuneita grandioottisen ja haavoittuvan narsismin mahdollisista eroista kehonkuvan kontekstissa, mutta pidämme tärkeänä huomiona sitä, että ne paitsi perustuvat samoihin määrittäviin piirteisiin, myös toisaalta voivat esiintyä yhtäaikaaisesti.

1.2 Kehonkuva

Kehonkuva on laaja käsite, ja sillä on useita erilaisia määritelmiä. Se voidaan ymmärtää yksilön kokemuksena ja havainnointina omasta kehostaan, erityisesti sen ulkonäöstä. Kehonkuva on dynaaminen konstruktio, ja sen ideaalit myös vaihtelevat eri kulttuureissa (Abdoli ym., 2024). Abdolin ja kumppanien meta-analyysissä kulttuurisista eroista huolimatta nuoruusikä näyttäytyy lähes poikkeuksetta ajanjaksona, jolloin kehonkuvaan liittyy erityisiä huolia.

Multidimensionaalisen viitekehyksen mukaan kehonkuva-asenteet koostuvat kehoon kohdistuvasta arvioinnista (esim. tyytyväisyys) sekä ulkonäköön liittyvästä kognitiivis-behavioraalista investoinnista (ulkonäön merkitys ja siihen liittyvä toiminta) (Cash, 2004). Tässä katsauksessa tarkastelemme kehonkuvaa arvioivien, emotionaalisten ja motivationaalisten ulottuvuuksien kautta. Jako pohjautuu Cashin (2004) jäsentelyyn, mutta päätimme tässä katsauksessa jaotella edelleen alkuperäisen investoinnin ulottuvuuden emotionaaliseen ja motivationaaliseen osa-alueeseen.

Arvioivilla ulottuvuuksilla viitataan tässä katsauksessa niihin kognitiivisiin uskomuksiin ja mielipiteisiin, joita yksilöllä on omasta kehostaan (vrt. Cash, 2004). Tämä osa-alue sisältää yleisen kehotyytyväisyyden tai -tyytymättömyyden lisäksi myös kehon ja ulkonäön tarkasteluun liittyvät prosessit sekä mahdolliset havaintovinoumat, kuten taipumuksen yliarvioida kehon kokoa tai keskittyä koettuihin epäkohtiin (Cash, 2012). Emotionaalinen ulottuvuus puolestaan kattaa ne tunnereaktiot, joita oma keho yksilössä herättää. Keskeisimpiä näistä ovat kehohäpeä ja kehoon liittyvä sosiaalinen ahdistus. Motivationaalisilla ulottuvuuksilla tarkoitetaan yksilön aktiivisia pyrkimyksiä, haluja ja tavoitteita muokata kehoaan. Se ilmenee kognitiivis-behavioraalisena panostuksena, kuten haluna kontrolloida painoa, kasvattaa lihasmassaa tai muulla tavoin säädellä omaa ulkonäköään vastaamaan sisäistettyjä ideaaleja.

Tällä jaolla tavoitamme kehonkuvan käsitteen mahdollisimman kokonaisvaltaisesti ja luomme selkeämmän viitekehyksen eri tutkimusten väliselle vertailulle. Samalla jako on katsauksemme kannalta tarkoituksenmukainen, sillä se mahdollistaa erilaisten, spesifeihin osa-alueisiin keskittyvien mittarien tulosten yhtenäistämisen ja tarjoaa tietoa kehonkuvan eri dimensioiden laadullisista eroista.

1.3 Hypoteesit ja tutkimuskysymys

Vaikka narsismin ja kehonkuvan yhteyttä on tutkittu (esim. Jackson ym., 1992), on tutkimusta aiheesta kaiken kaikkiaan melko vähän, ja asetelmat ovat olleet vaihtelevia. Narsismin yleisesti tai sen grandioottisen ja haavoittuvan alatyypin ja kehonkuvan välisestä yhteydestä ei ole tehty systemaattista, kattavaa tutkimusta. Tämän katsauksen tavoitteena on koota hajanainen tutkimustieto yhteen systemaattisen katsauksen muodossa. Lisäksi teimme aiheesta meta-analyysin, sillä systemaattisen katsauksemme artikkeleista suurin osa soveltui meta-analyysin suorittamiseen. Meta-analyysi lisää tutkimustulostemme luotettavuutta ja kokoaa katsauksemme tutkimusten tuloksia helposti ymmärrettävään muotoon. Vaikka narsismin jako grandioottiseen ja haavoittuvaan alatyypin on nykyään melko yleisesti tunnistettu, on se kuitenkin melko tuore lähestymistapa tutkimuskentällä. Tämän vuoksi alatyypin laadullinen tarkastelu on kiinnostavaa, sillä se syventää ymmärrystä niiden eroista yksilö- ja ilmiötasolla.

Katsauksemme tutkimuskysymys on, miten grandioottinen ja haavoittuva narsismi ovat yhteydessä yksilön kehonkuvan arvioiviin, emotionaalisiin ja motivationaalisiin ulottuvuuksiin.

Hypoteesinamme on, että haavoittuva narsismin alatyypin on voimakkaammin yhteydessä kielteiseen kehonkuvaan, kuin grandioottinen alatyypin. Hypoteesimme perustuu tutkimusnäyttöön, jonka mukaan neuroottisuus on haavoittuvan narsismin keskeinen komponentti (Miller ym., 2018) ja merkittävä negatiivisen kehonkuvan riskitekijä (Allen & Walter, 2016), sekä haavoittuvan narsismin ydinpiirteisiin, jotka voisivat altistaa kielteiselle kehonkuvalle, kuten matalaan itsetuntoon ja huoleen omasta kelpaamisesta (Kaufman ym., 2020; Wink, 1991). Lisäksi aiempi tutkimus viittaa haavoittuvan narsismin olevan grandioottista alatyypin selkeämmin yhteydessä yleiseen psykopatologiaan (Kaufman ym., 2020).

2 Menetelmät

2.1 Aineiston keruu

Toteutimme tutkimuksemme systemaattisena kirjallisuuskatsauksena. Suoritimme tietokantahaut 17.2.2026 PubMed-, APA PsycINFO (EBSCO) - ja Scopus -tietokannoissa. Käytimme PsycINFO- ja Scopus -alustoilla hakusuodattimina vertaisarviointia ja englannin kieltä. APA PsycINFO (EBSCO) -tietokannassa rajasimme tietokantahaut vertaisarvioituihin artikkeleihin. Emme rajanneet tuloksia ajallisesti.

Muodostimme hakulausekkeet niin, että ne tuottaisivat tutkimuskysymykseemme nähdessä mahdollisimman osuvia hakutuloksia. Karsimme hakulausekkeista sanat, jotka eivät lisänneet hakutuloksia. Teimme haut APA PsycINFO (EBSCO) - ja Scopus -tietokannoista samalla hakulausekkeella. PubMed-tietokannassa käytimme muuten samaa hakulauseketta, mutta käytimme lisäksi Mesh-termejä. Tietokantakohtaiset hakulausekkeet on esitetty Liitteessä 1.

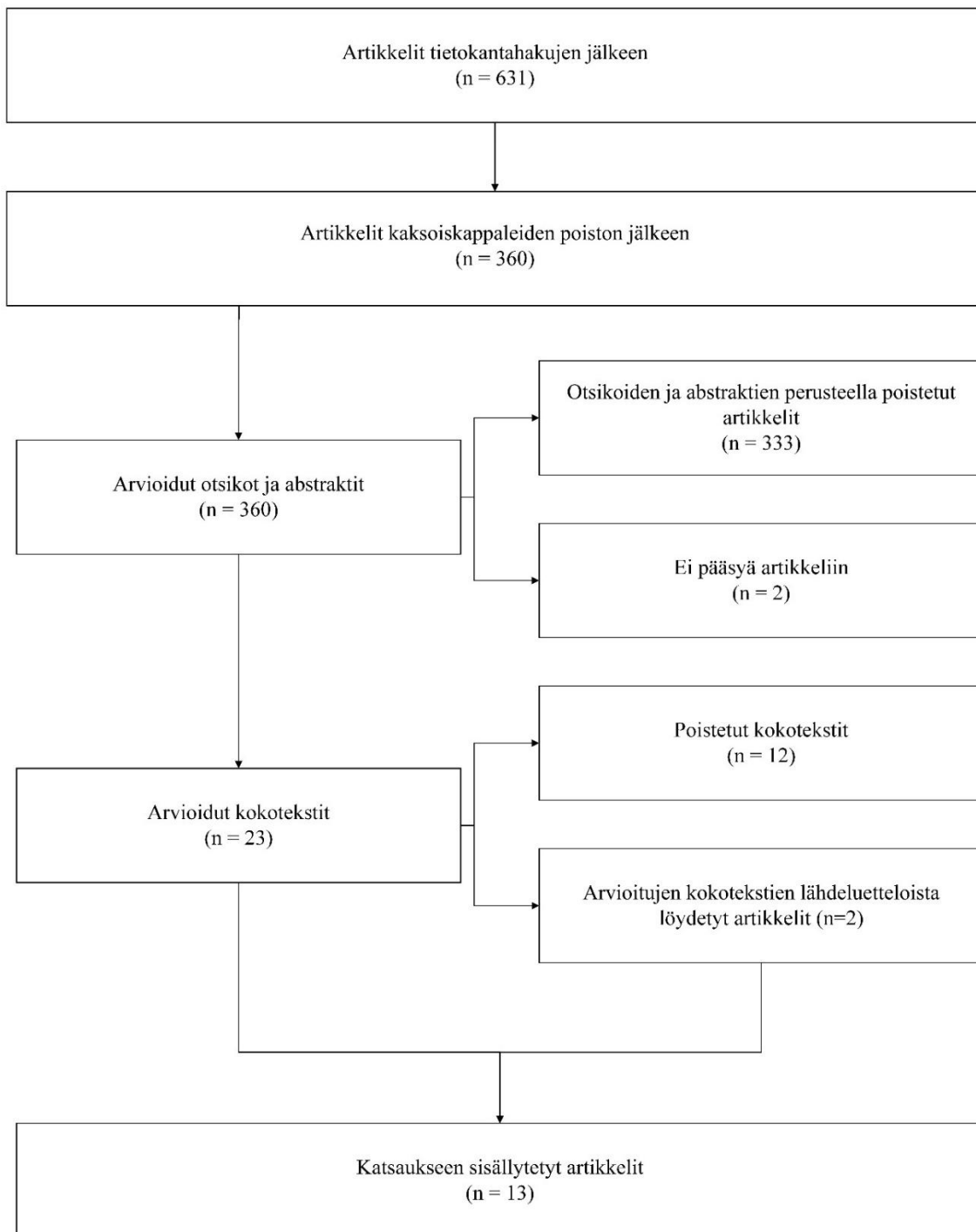
Artikkelien sisäänottokriteereinä olivat: 1) tutkimuksessa on tutkittu narsismia ja sen arvioimiseen on käytetty jotain validiksi ja luotettavaksi todettua mittaria 2) narsismin grandioottinen ja haavoittuva alatyypit on eroteltu 3) tutkimuksessa on arvioitu kehonkuvan arvioivia, emotionaalisia tai motivaatioulottuvuuksia (kuten kehotytyväisyys, kehonkuvaan liittyvät tunteet tai kehon ihanteiden tavoittelu) validoidulla ja luotettavaksi todetulla mittarilla 4) tutkimuksesta on löydettävissä tietoa grandioottisen ja haavoittuvan narsismin ja edellä luetelluista kehonkuvan ulottuvuuksien yhteydestä 5) tutkimus on englanninkielinen ja 6) vertaisarvioitu. Artikkelien poissulkukriteereinä olivat: 1) kyseessä on tapaustutkimus tai katsausartikkeli 2) kehonkuvan ulottuvuudet sisältyvät tutkimukseen vain oletettuna oireena (esimerkiksi syömishäiriöissä) niin, ettei kehonkuvaa ole tarkasteltu erillisenä muuttujana.

Jaottelimme artikkelit poistettaviksi tai kokonaan luettaviksi sisäänotto- ja poissulkukriteerien perusteella. Siirsimme hakutulokset eri tietokannoista Rayyan-ohjelmaan (Ouzzani ym., 2016). Saatuja tuloksia oli yhteensä 631, ja kaksoiskappaleiden poiston jälkeen artikkeleita jäi 360. Luimme näiden artikkelien otsikot ja abstraktit läpi sokkoutetusti toisistamme riippumatta. Tämän jälkeen kävimme yhdessä läpi ne artikkelit, joiden sisäänotosta olimme olleet eri mieltä.

Kokotekstitarkasteluun valikoitui 25 artikkelia, joista kuitenkin poistimme kaksi, sillä meillä ei ollut pääsyä niiden kokotekstiin.

Luimme 23:n artikkelin kokotekstit sokkoutetusti toisistamme riippumatta. Tämän jälkeen kävimme yhdessä läpi artikkelit, joiden sisällyttämisestä katsaukseen emme olleet yksimielisiä.

Kokotekstitarkasteluvaiheessa löysimme valikoituneiden artikkelien lähdeluetteloista kaksi artikkelia, jotka täyttivät sisäänottokriteerimme, ja päätimme sisällyttää ne katsaukseen. Lopulta katsaukseen valikoitui 13 artikkelia. Edellä kuvattu artikkeleiden valintaprosessi on esitetty vuokaaviona Kuvassa 1.

Kuva 1. Katsaukseen sisällytettyjen artikkeleiden valintaprosessi

2.2 Aineiston luokittelu

Katsauksemme valikoituneista artikkeleista osassa tutkittiin kehonkuvan ja grandioottisen ja haavoittuvan narsismin välistä yhteyttä. Osassa tutkimuksista taas tutkittiin kehonkuvaa mediaattorina narsismin ja jonkin toisen muuttujan välisessä yhteydessä, tai toisin päin. Keräsimme kaikista artikkeleista julkaisuvuoden ja tutkimusmaan, sukupuoli- ja ikäjakaumat, käytetyt mittarit ja niistä raportoidut Cronbachin alfat, otoskoot sekä päätulokset.

2.3 Meta-analyysin suorittaminen

Suoritimme meta-analyysimme ESCI-ohjelmalla käyttäen efektikoon estimaattina Pearsonin korrelaatiokerrointa (Cumming & Calin-Jageman, 2016). Päätimme tarkastella meta-analyysissämme narsismin alatyypin yhteyttä kielteiseen kehonkuvaan ja jättää pois ne tutkimukset, joissa oli mitattu vain myönteisiä kehonkuvan ulottuvuuksia, kuten kehotytyväisyyttä. Aineistossamme kehonkuvaa oli mitattu keskenään hyvin erilaisilla kehonkuvan osa-alueita arvioivilla mittareilla, joten kehotytyväisyyden mittarien sisällyttäminen meta-analyysiin olisi näkemyksemme mukaan lisännyt analyysiin sisällytetyn aineiston heterogeenisyyttä ja epäluotettavuutta. Päätimme, että emme voi sisällyttää kehotytyväisyyttä meta-analyysiin vain kääntämällä korrelaatioita, sillä kehotytyväisyyden vähäisyyden ei mielestämme voi ajatella suoraan lisäävän kehotytyttömyyden kokemusta samassa suhteessa. Näin saimme toteutettua tarkoituksenmukaiset meta-analyysit, joissa tutkimusten samansuuntaiset yhteydet olivat vertailukelpoisia.

Artikkelien sisäänottokriteereinä olivat: 1) tutkimuksessa on tutkittu narsismia ja sen arvioimiseen on käytetty jotain validiksi ja luotettavaksi todettua mittaria 2) narsismin grandioottinen ja haavoittuva alatyypin on eroteltu 3) tutkimuksessa on arvioitu kehonkuvaa validoidulla ja luotettavaksi todetulla mittarilla 4) tutkimuksesta on löydettävissä tietoa grandioottisen ja haavoittuvan narsismin ja kielteisen kehonkuvan välisestä yhteydestä 5) tutkimus on englanninkielinen ja 6) vertaisarvioitu. Artikkelien poissulkukriteereinä olivat: 1) kyseessä on tapaustutkimus tai katsausartikkeli 2) kehonkuva sisältyvät tutkimukseen vain oletettuna oireena (esimerkiksi syömishäiriöissä) niin, ettei sitä olla tarkasteltu erillisenä muuttujana 3) tutkimuksessa on tutkittu ainoastaan myönteistä kehonkuvan ulottuvuutta (esim. kehotytyväisyys).

Koska halusimme tarkastella erikseen sekä grandioottisen että haavoittuvan narsismin yhteyksiä kielteiseen kehonkuvaan, teimme kaksi erillistä meta-analyysiä. Suurimmassa osassa tutkimuksista korrelaatiot oli eroteltu kehonkuvan mittarin alaosioiden ja narsismin välille (Boursier ym., 2020; Carrotte & Anderson, 2018; Giancola ym., 2024; Gordon & Dombeck, 2010; Hater ym., 2021; Swami ym., 2015; Szymczak ym., 2023; Wang & Lopez-Fernandez, 2019). Näissä tapauksissa muunsimme korrelaatiokertoimet z-arvoiksi Fisherin muunnosta käyttämällä (Fisher, 1915). Laskimme z-arvojen keskiarvot ja muutimme keskiarvot takaisin Pearsonin korrelaatiokertoimiksi saaden näin jokaiselle tutkimukselle yhden kehonkuvan ja narsismin alatyypin yhteyttä ilmaisevan arvon.

Neljässä tutkimuksista (Boursier ym., 2020; Gordon & Dombeck, 2010; Hater ym., 2021; Purton ym., 2018) korrelaatiokertoimet oli esitetty erikseen otoksen alaryhmille, joiden otoskoot erosivat toisistaan. Haterin ja kumppanien (2021) tutkimuksessa otokset olivat eri maista, muissa taas oli eroteltu naisten ja miesten tulokset. Sisällytimme kunkin näiden tutkimuksen tulokset meta-analyysiimme kahtena erillisenä tutkimuksena, eli käytännössä meta-analyysiimme sisältyi 15 tutkimusta. Tässä katsauksessa viittaamme meta-analyysimme alaotoksiin omina tutkimuksinaan selkeyden vuoksi.

3 Tulokset

3.1 Tutkimuksen aineisto

Systemaattisen katsauksemme tarkoituksena on selvittää, miten grandioottinen ja haavoittuva ovat yhteydessä kehonkuvaan. Katsauksemme valikoitui 13 tutkimusartikkelia vuosilta 2008–2024. Tutkimukset oli toteutettu Yhdysvalloissa (4), Italiassa (3), Australiassa (2), Isossa-Britanniassa (2), Saksassa (1) ja Kiinassa (1). Katsauksemme valikoituneiden tutkimusten otoskoot vaihtelivat välillä 151–775, ja kaikkien tutkimusten yhteenlaskettu otoskoko oli 5402. Kaikkien tutkimusten sukupuolijakauma oli binäärinen, ja suurimmassa osassa tutkimuksista oli tutkittu sekä miehiä että naisia (8) ja viidessä (5) vain naisia. Katsauksemme tutkimusten koehenkilöiden keski-ikä vaihteli välillä 19.31–36.76. Kaikki tutkimukset olivat korrelatiivisia, ja jokaisessa oli käytetty tutkimusmenetelmänä erilaisia itsenäisesti täytettäviä itsearviointityökaluja. Yhdessä tutkimuksessa osallistujat olivat vastanneet itsearviointimittareihin tutkimusavustajan läsnä ollessa, muissa itsenäisesti. Tiedot tutkimusaineistosta on eritelty Taulukossa 1.

Taulukko 1. *Tutkimuksen aineisto*

Tekijät, julkaisuvuosi ja tutkimusmaa	Otoskoko	Tutkittavien ikä (vuotta)	Sukupuolijakauma	Lisätietoja
Boursier ym. (2020), Italia	570	$M = 24.4,$ $SD = 3.60$	Naisia 66.8 % ($n = 381$) Miehiä 33.2 % ($n = 189$)	
Boursier & Gioia (2020), Italia	775	$M = 24.1,$ $SD = 4.52$	Naisia 100 %	
Carrotte & Anderson (2018), Australia	277	$M = 21.34$ $SD = 3.25$	Naisia 100 %	

Giancola ym. (2024), Italia	151	Vaihteluväli 18–61 ($M = 25.44$, $SD = 5.75$)	Naisia 45.7 % ($n = 69$) Miehiä 54.3 % ($n = 82$)	Tutkittavat vastasivat kyselyyn työntekijän läsnä ollessa
Gordon & Dombeck (2010), Yhdysvallat	355	Vaihteluväli 18–41 ($M = 19.80$, $SD = 2.41$)	Naisia 52.7 % ($n = 187$) Miehiä 47.3 % ($n = 168$)	
Hater ym. (2021), Saksa	Osaotos 1: $n =$ 224 Osaotos 2: $n = 342$	Osaotos 1: Vaihteluväli 17–63 ($M = 32.26$, $SD = 10.18$) Osaotos 2: Vaihteluväli 15–68 ($M = 28.18$, $SD = 10.92$)	Naisia 100 %	Osaotos 1: espanjankielisiä Osaotos 2: saksankielisiä
Mei ym. (2023), Kiina	368	$M = 19.31$, $SD = 1.13$	Naisia 78.5 % ($n = 288$) Miehiä 21.5 % ($n = 79$)	Tutkimuksessa eroteltu eksplisiittinen ja implisiittinen narsismi. Tulkitsimme näitä grandioottisen ja haavoittuvan vastineina.
Purton ym. (2018), Australia	357	Naisilla $M = 20.67$ $SD = 3.07$ Miehillä $M = 20.51$, $SD = 2.72$	Naisia 54.6 % ($n = 195$) Miehiä 45.4 % ($n = 162$)	
Swami ym. (2015), Iso- Britannia	404	Vaihteluväli 18–65 ($M = 24.15$, $SD = 8.33$)	Naisia 100 %	

Szymczak ym. (2023), Yhdysvallat	430	18–72 ($M = 36.76$, $SD = 10.08$)	Miehiä 64 % ($n = 275$) Naisia 36 % ($n = 155$)	Tutkimuksessa eroteltu ”narcissistic neuroticism” ja ”agentic and antagonistic narcissism”. Tulkitsimme näitä grandioottisen ja haavoittuvan narsismin vastineina.
Yang ym. (2021), Kiina ja Yhdysvallat	443 (196 Yhdysvallat ja 247 Kiina)	Kiina: $M = 19.84$, $SD = 1.73$ Yhdysvallat: $M = 19.09$, $SD = 0.88$	Naisia 100 %	
Wang & Lopez- Fernandez (2019), Iso- Britannia	218	Vaihteluväli 18–57 ($M = 26.82$, $SD = 7.89$)	Naisia 80.3 % ($n = 167$) Miehiä 19.7 % ($n = 41$)	
Zeigler-Hill ym. (2008), Yhdysvallat	479	$M = 20.71$ ($SD = 4.11$)	Miehiä 22.5 %, ($n = 108$), naisia 77.5 % ($n = 371$)	

Saimme kaikista katsaukseemme valikoituneista tutkimuksista tutkimuskysymystemme kannalta oleellista tietoa korrelaatioina: niissä oli tutkittu sekä grandioottisen että haavoittuvan narsismin sekä kehonkuvan arvioivia, emotionaalisia tai motivaatioulottuvuuksia. Kahdessa tutkimuksista (Hater ym., 2021; Yang ym., 2021) narsismin alatyypit oli nimetty eri tavoin kuin muissa tutkimuksissa: Haterin ja kumppaneiden (2021) tutkimuksessa oli tarkasteltu ”narcissistic neuroticism”- ja ”agentic and antagonistic narcissism” -tyyppijä, Yangin ja kumppaneiden (2021) tutkimuksessa taas ”implicit narcissism” - ja ”explicit narcissism” -tyyppijä. Tarkasteltuamme näitä alatyyppejä totesimme niiden vastaavan laadullisesti grandioottista ja haavoittuvaista narsismia siten, että päätimme sisällyttää kyseiset artikkelit katsaukseemme. Näitä narsismin alatyyppejä oli

myös arvioitu mittareilla, jotka esiintyivät muissakin katsauksemme tutkimuksissa, mikä teki niistä vertailukelpoisia grandioottisen ja haavoittuvan narsismin kanssa.

3.2 Käytetyt mittarit

Tämän kirjallisuuskatsauksen aineistossa narsismia ja kehonkuvaa on mitattu useilla vakiintuneilla itsearviointimenetelmillä. Mittarit voidaan jaotella grandioottisen ja haavoittuvan narsismin sekä kehonkuvan eri ulottuvuuksien mukaan. Katsauksemme artikkeleissa käytetyt mittarit on koottu Taulukkoon 2.

Taulukko 2. *Tutkimusten mittarit ja raportoidut sisäiset konsistenssit (Cronbachin alfa)*

Tutkimus	Grandioottisen narsismin mittarit ja tyyppi	Haavoittuvan narsismin mittarit ja tyyppi	Kehonkuvan mittarit	Kehonkuvan ulottuvuus
Boursier ym. (2020), Italia	PNI (patologinen) $\alpha = .66$	PNI (patologinen) $\alpha = .83$	OBCS $\alpha = .76$ (SU), $\alpha = .85$ (BS), $\alpha = .75$ (AC)	Kehohäpeä, kehon tarkkailu, kehon kontrollointiuskomukset
Boursier & Gioia (2020), Italia	PNI (patologinen) $\alpha = .85$	PNI (patologinen) $\alpha = .94$	OBC-BS $\alpha = .88$	Kehohäpeä, sosiaalinen kehoahdistus
Carrotte & Anderson (2018), Australia	NPI-GE (subkliininen) $\alpha = .68$	HSNS (subkliininen) $\alpha = .71$	OBC-BS, $\alpha = .85$ PFRS	Kehohäpeä, kehoristiriita
Giancola ym. (2024), Italia	NPI-13 (subkliininen) $\alpha = .90$	HSNS (subkliininen) $\alpha = .76$	MDDI $\alpha = .85$ (AI) $\alpha = .82$ (DF)	Kehon hyväksymisen vaikeus, huoli kehon koosta
Gordon & Dombeck (2010), Yhdysvallat	NPI (subkliininen) $\alpha = .87$	HSNS (subkliininen) $\alpha = .71$	EDI-DT, $\alpha = .89$ DMS, $\alpha = .93$ CSWS, $\alpha = .71$	Ulkonäköriippuvainen itsetunto, kehotyytymättömyys
Hater ym. (2021), Saksa	NPI (subkliininen) NARQ (subkliininen)	HSNS (subkliininen), FFNI (subkliininen)	EDI-DT DMS	Ulkonäön tärkeys, kehotyytymättömyys

Mei ym. (2023), Kiina	ENS (subkliininen) $\alpha = .91$	INS (subkliininen) $\alpha = .86$	Body Image States Scale, $\alpha = .95$	Kehotyytyväisyys
Purton ym. (2018), Australia	NPI-13 (subkliininen) $\alpha = .71$ (naiset) $\alpha = .54$ (miehet)	HSNS (subkliininen) $\alpha = .72$ (naiset) $\alpha = .74$ (miehet)	BSS $\alpha = .92$ (naiset) $\alpha = .93$ (miehet)	Kehotyytymättömyys
Swami ym. (2015), Iso- Britannia	NPI (subkliininen); NPI-LA $\alpha = .82$ NPI-GE $\alpha = .79$ NPI-EE $\alpha = .75$	HSNS (subkliininen) $\alpha = .87$	EDI-DT, $\alpha = .90$ EDI-BD, $\alpha = .88$ PFRS	Kehoristiriita, asenteellinen kehonkuva
	PNI (patologinen) $\alpha = .87$	PNI (patologinen) $\alpha = .94$		
Szymczak ym. (2023), Yhdysvallat	NARQ (subkliininen), $\alpha = .94$	HSNS (subkliininen)	DMS, $\alpha = .95$ EDI-DT, $\alpha = .82$ Sex-Specific Somatomorphic Matrixes	Kehoristiriita, kehotyytymättömyys
	NPI-40 (subkliininen); NPI-LA $\alpha = .72$ NPI-EE $\alpha = .74$			
Yang ym. (2021), Kiina ja Yhdysvallat	NPI-13 (subkliininen) $\alpha = .80$	HSNS-OJ (subkliininen) $\alpha = .76$	BIQ $\alpha = .85$	Kehoristiriita
Wang & Lopez- Fernandez (2019), Iso- Britannia	NPI-13 (subkliininen) $\alpha = .63$	HSNS (subkliininen) $\alpha = .73$	BAS, $\alpha = .95$ OBC-BS, $\alpha = .86$	Kehohäpeä, kehotyytyväisyys
Zeigler-Hill ym. (2008), Yhdysvallat	NPI-37 (subkliininen)	VNS (subkliininen)	CSWS	Ulkonäköriippuvainen itsetunto

---

PNI = Pathological Narcissism Inventory; NPI = Narcissistic Personality Inventory; NPI-LA = Narcissistic Personality Inventory (Leadership/Authority subscale); NPI-GE; Narcissistic Personality Inventory (Grandiose Exhibitionism subscale); NPI-EE = Narcissistic Personality Inventory (Entitlement/Exploitativeness subscale); NARQ = Narcissism Admiration and Rivalry Questionnaire; HSNS = Hypersensitive Narcissism Scale; HSNS-OJ = Hypersensitive Narcissism Scale (Oversensitivity to Judgment); ENS = Explicit Narcissism Scale; INS = Implicit Narcissism Scale; FFNI = Five Factor Narcissism Inventory; VNS = Vulnerable Narcissism Scale; OBCS = Objectified Body Consciousness Scale; OBC-BS = Objectified Body Consciousness Scale: Body Shame Subscale; PFRS = Photographic Figure Rating Scale; MDDI = Muscle Dysmorphia Disorder Inventory; EDI-DT = Eating Disorder Inventory: Drive for Thinness Subscale; DMS = Drive for Muscularity Scale; CSWS = Contingencies of Self-Worth Scale; BSS = Body Shape Satisfaction Scale; EDI-BD = Eating Disorder Inventory: Body Dissatisfaction Subscale; BIQ = Body Image Ideals Questionnaire; BAS = Body Appreciation Scale; SU = Body Surveillance; BS = Body Shame; AC = Appearance Control Beliefs; AI = Appearance Intolerance; DS = Desire for Size; subkliininen = piirretasoinen (normaalivaihtelun rajoissa oleva); patologinen = persoonallisuushäiriötasoinen

3.2.1 Narsismin mittarit

Tämän katsauksen artikkeleissa narsismia operationalisoitiin useilla eri mittareilla, jotka kohdistuivat joko grandioottisen tai haavoittuvan narsismin subkliinisiin ja patologisiin muotoihin. Yhteensä aineistossa käytettiin kahdeksaa erilaista narsismin mittaria. Tutkimuksissa käytetyt mittarit olivat itsearviointilomakkeita, joissa tutkittavat arvioivat erilaisia väittämiä Likert-asteikolla.

Grandioottisen subkliinisen narsismin arvioinnissa käytetyin mittari oli subkliinistä narsismia arvioiva Narcissistic Personality Inventory (NPI; Raskin & Hall, 1979). Mittarista käytettiin katsauksemme aineistossa useaa eri versiota. Alkuperäistä mittaria tai sen 40-väittämäisiä versioita (Raskin & Hall, 1981; Raskin & Terry, 1988) hyödynnettiin useissa tutkimuksissa joko kokonaisuudessaan, valikoituina alaskaaloina tai käännettynä eri kielille (Gordon & Dombeck, 2010; Hater ym., 2021; Swami ym., 2015; Szymczak ym., 2023). Käytetyin versio mittarista oli lyhennetty NPI-13 (Gentile ym., 2013), jota käytettiin viidessä tutkimuksessa (Carrotte & Anderson, 2019; Giancola ym., 2024; Purton ym., 2018; Wang & Lopez-Fernandez, 2019; Yang ym., 2021).

NPI:n reliabiliteetti vaihteli aineistossamme. Matalampia, alle vakiintuneen .70 rajan alle jääviä Cronbachin alfan arvoja raportoitiin kolmessa tutkimuksessa (Carrotte & Anderson, 2018; Purton ym., 2018; Wang & Lopez-Fernandez, 2019). Muissa tutkimuksissa mittari osoitti hyvää tai erinomaista sisäistä konsistenssia. NPI:n ohella grandioottista narsismia mitattiin aineistossamme

NARQ-mittarilla (Back ym., 2013), jota käytettiin joko kokonaan (Szymczak ym., 2023) tai ihailun tarvetta arvioivan alaskaalan osalta (Hater ym., 2021) sekä Mein ja kumppaneiden (2023) tutkimuksessa ENS-mittarilla (Zhen & Huang, 2005).

Haavoittuvaa narsismia arvioitiin katsauksemme tutkimuksissa yhtenäisemmällä mittareilla kuin grandioottista narsismia: yhdeksässä tutkimuksessa hyödynnettiin Hypersensitive Narcissism Scalea (HSNS; Hendin & Cheek, 1997), jota käytettiin aineistossamme useimmiten sellaisenaan (Carrotte & Anderson, 2018; Gordon & Dombeck, 2010; Purton ym., 2018; Swami ym., 2015; Szymczak ym., 2023; Wang & Lopez-Fernandez, 2019). HSNS-mittaria hyödynnettiin myös eri kieliversioina ja alaskaaloina (Giancola ym., 2024; Hater ym., 2021; Yang ym., 2021). HSNS:n reliabiliteetti raportoitiin aineistossa pääosin riittäväksi tai hyväksi. Muita haavoittuvuutta arvioivia mittareita olivat Implicit Narcissism Scale (INS; Zhen & Huang, 2005), Short Form Five-Factor-Narcissism-Inventory (FFNI-SF; Sherman ym., 2015) ja Vulnerable Narcissism Scale (VNS; Pimentel ym., 2006).

Patologista narsismia ja sen molempia ulottuvuuksia tarkasteltiin Pathological Narcissism Inventorylla (PNI; Pincus ym., 2009). Mittaria hyödynnettiin erityisesti italialaisissa aineistoissa (Boursier ym., 2020; Boursier & Gioia, 2020) sekä Swamin ja kumppaneiden (2015) tutkimuksessa. PNI:n reliabiliteetti oli pääosin hyvä, vaikka grandioottisen narsismin alaskaalalla havaittiin myös heikompa sisäistä konsistenssia (Boursier ym., 2020).

3.2.2 Kehonkuvan mittarit

Katsaukseen valitsemissamme artikkeleissa oli käytetty yhteensä 12:ta eri kehonkuvan mittaria. Kaikki mittarit olivat itsearviointimenetelmiä. Suurin osa koostui erilaisista väittämistä, joita osallistujat arvioivat Likert-asteikoilla.

Katsauksen tutkimuksista neljässä (Gordon & Dombeck, 2010; Hater ym., 2021; Swami ym., 2015; Szymczak ym., 2023) oli käytetty Eating Disorder Inventoryn The Drive for Thinness -osa-asteikkoa, jolla arvioidaan laihuuden tavoittelua. Tutkimuksissa oli käytössä eri versioita mittarista (EDI-DT, Garner ym., 1983; EDI-3-DT; Garner, 2004; EDI-2-DT; Garner, 1991; Corral ym., 1998; Thiel ym., 1997). EDI-mittarilla kaikkine sen alaosioineen on todettu olevan hyvä validiteetti ja reliabiliteetti (Espelage ym., 2003; Garner, 2004).

Neljässä katsauksemme tutkimuksista oli käytetty Objectified Body-Consciousness Scale -mittaria (OBCS; McKinley & Hyde, 1996) tai sen alaosioita. Boursier ja Gioia (2020) sekä Boursier ja kumppanit (2020) olivat käyttäneet mittarin italialaista versiota (Dakanalis ym., 2015). Mittarin sisäinen konsistenssi oli kaikissa näissä tutkimuksissa hyvä.

Kolmessa tutkimuksessa (Gordon & Dombek, 2010; Hater ym., 2021; Szymczak ym., 2023) oli käytössä Drive for Muscularity Scale (DMS; McCreary & Sasse, 2000). Gordon ja Dombek käyttivät mittarin alkuperäistä, Szymczak ja kumppanit sen lyhennettyä, versiota, ja Hater ja kumppanit mittarin saksalaisen version kognitiivis-emotionaalista alaosiota (Waldorf ym., 2014). DMS:llä on hyvä validiteetti (McCreary & Sasse, 2002; Litt & Dodge, 2008) sekä reliabiliteetti (McCreary & Sasse, McCreary ym., 2004).

Photographic Figure Rating Scale -mittari (PFRS; Swami ym., 2008) oli käytössä kahdessa katsauksen tutkimuksista (Carrotte & Anderson, 2018; Swami ym., 2015). PFRS:n avulla arvioidaan yksilön todellisen ja ihannekehon välistä ristiriitaa, joka on yksi kehotyytymättömyyden osa-alueista (Swami ym., 2008). Mittari koostuu kymmenestä erilaisesta mustavalkoisesta vartalon kuvasta, joista osallistuja arvioi, mikä vastaa omaa kehoa, sekä valitsee kuvien kehoista mieluisimman. Mittarilla on todettu olevan hyvä validiteetti ja reliabiliteetti (Swami ym., 2008).

Kahdessa tutkimuksista (Gordon & Dombek, 2010; Zeigler-Hill ym., 2008) oli käytössä Contingencies of Self-Worth Scale (CSWS; Crocker & Park, 2003). Mittarilla arvioidaan sitä, miten herkästi vastaajan oman arvontunto ja itsetunto ovat riippuvaisia eri osa-alueista. Katsauksessamme olimme kiinnostuneita The Physical Appearance -alaosiosta. CSWS on todettu validiksi ja luotettavaksi mittariksi (Crocker & Park, 2003).

Sekä Body Shape Satisfaction Scale (BSS; Pingitore ym., 1997) että Eating Disorder Inventory: Body Dissatisfaction Subscale (EDI-BD; Garner, 2004) ovat kehotyytymättömyyden mittareita, jolla arvioidaan tyytymättömyyttä kehoon yleisesti tai sen spesifeihin osiin Likert-asteikolla. Body Appreciation Scale (BAS; Avalos ym., 2005) ja Body Image States Scale (Cash ym., 2002) taas ovat kehotyytyväisyyden itsearviointimenetelmiä. Body Image Ideals Questionnaire (BIQ; Cash & Szymanski, 1995) on itsearviointimenetelmä, joka on kehitetty asenteellisen kehonkuvan arvioinnin välineeksi. Sex-Specific Somatomorphic Matrix -mittareilla (Talbot ym., 2023; Talbot ym., 2019) arvioidaan todellisen ja halutun kehon välistä ristiriitaa. Mittari koostuu erilaisista vartalon kuvista, joista valitaan sekä omaa todellista kehoa vastaava että mieluisin keho. Muscle Dysmorphia

Disorder Inventory (MDDI; Santaronechi & Dettore, 2012) on lihasdysmorfian arviointimenetelmä. Jokainen näistä mittareista esiintyi katsauksemme tutkimuksissa kerran, ja niillä oli hyvä sisäinen konsistenssi.

3.3 Narsismin ja kehonkuvan yhteys

Katsauksen tulokset osoittavat narsismin alatyyppeiden kytkeytyvän kehonkuvaan vaihtelevasti (ks. Taulukko 3). Yleiskuvana haavoittuva narsismi vaikuttaa olevan grandioottista narsismia selkeämmin yhteydessä kielteiseen kehonkuvaan arvioivilla, emotionaalisilla ja motivationaalisilla osa-alueilla: haavoittuva narsismi korreloi kielteisen kehonkuvan kanssa jokaisessa katsauksen tutkimuksessa yhtä lukuun ottamatta (Mei ym., 2023). Grandioottisen narsismin yhteys kehonkuvaan oli epäjohdonmukaisempi: aineistossa se yhdistyi osin kielteiseen, mutta toisaalta myös myönteiseen kehonkuvaan. Grandioottinen narsismi korreloi kielteisen kehonkuvan kanssa selkeästi viidessä katsauksessa 13 tutkimuksesta (Boursier ym., 2020; Boursier & Gioia, 2020; Gordon & Dombeck, 2010; Swami ym., 2015; Szymczak ym., 2023), ja toisaalta kuudessa tutkimuksessa oli nähtävissä yhteys myönteiseen kehonkuvaan. Kahdessa tutkimuksessa grandioottinen narsismi oli yhteydessä sekä myönteiseen että kielteiseen kehonkuvaan (Giancola ym., 2024; Hater ym., 2021).

Taulukko 3. *Tutkimusten tulokset*

Tutkimus	Otos/ sukupuoli	Kehonkuvan ulottuvuus	Yhteys grandioottiseen narsismiin	Yhteys haavoittuvaan narsismiin
Boursier ym., 2020	Naiset	Kehon tarkkailu (A)	$r = .20^{**}$	$r = .31^{**}$
		Kehohäpeä (E)	$r = .33^{**}$	$r = .52^{**}$
		Kehon kontrollointiuskomukset (M)	$r = -.22^{**}$	$r = -.37^{**}$
	Miehet	Kehon tarkkailu (A)	$r = .19^{**}$	$r = .21^{**}$
		Kehohäpeä (E)	$r = .29^{**}$	$r = .52^{**}$
		Kehon kontrollointiuskomukset (M)	$r = -.11$	$r = -.35^{**}$

Boursier & Gioia, 2020		Kehohäpeä (E)	$b = .59^{***}$	$b = .87^{***}$
		Sosiaalinen kehoahdistus (E)	$b = .10^*$	$b = .39^{***}$
Carrotte & Anderson, 2018		Kehohäpeä (E)	$r = -.27^{**}$	$r = .37^{**}$
		Kehoristiriita (A)	$r = -.35^{**}$	$r = .14^*$
Giancola ym., 2024		Huoli kehon koosta (M)	$r = .20^{**}$	$r = .09$
		Ulkonäön sietämisen vaikeus (E)	$r = -.19^*$	$r = .23^{**}$
Gordon & Dombeck, 2010	Naiset	Laihuuden tavoittelu (M)	$r = .16$	$r = .25^{**}$
		Lihaksikkuuden tavoittelu (M)	$r = .27^{**}$	$r = .17$
		Ulkonäköriippuvainen itsetunto (A)	$r = .26^{**}$	$r = .32^{**}$
	Miehet	Laihuuden tavoittelu (M)	$r = .12$	$r = .32^*$
		Lihaksikkuuden tavoittelu (M)	$r = .28^{**}$	$r = .28^*$
		Ulkonäköriippuvainen itsetunto (A)	$r = .20^{**}$	$r = .39^*$
Hater ym., 2021	Otos 1	Laihuuden tavoittelu (M)	$r = .10$	$r = .43^{**}$
		Ulkonäön tärkeys (A)	$r = .27^{**}$	$r = .54^{**}$
	Otos 2	Laihuuden tavoittelu (M)	$r = -.17^{**}$	$r = .47^{**}$
		Lihaksikkuuden tavoittelu (M)	$r = .10$	$r = .26^{**}$
		Ulkonäön tärkeys (A)	$r = .02$	$r = .54^{**}$
	Mei ym., 2023		Kehotyytyväisyys (A)	$r = .31^{***}$
Purton ym., 2018	Naiset	Kehotyytymättömyys (A)	$r = -.05$	$r = .32^{**}$
	Miehet	Kehotyytymättömyys (A)	$r = -.01$	$r = .29^{**}$

Swami ym., 2015	Kehotyytymättömyys (A)	$r = .20^{***}$ (PNI); $r = .10$ (NPI-LA); $r = .37^{***}$ (NPI- GE)	$r = .39^{***}$ (PNI); $r = .39^{***}$ (HSNS)
	Laihuuden tavoittelu (M)	$r = .15^*$ (PNI); $r = .04$ (NPI-LA); $r = .12^*$ (NPI-GE)	$r = .40^{***}$ (PNI); $r = .40^{***}$ (HSNS)
	Kehoristiriita (A)	$r = .16^{***}$ (PNI); $r = .01$ (NPI-LA); $r = .33^{***}$ (NPI- GE)	$r = .18^{***}$ (PNI); $r = .24^{***}$ (HSNS)
Szymczak ym., 2023	Laihuuden tavoittelu (M)	$r = .25^{**}$	$r = .59^{**}$
	Lihaksikkuuden tavoittelu (M)	$r = .59^{**}$	$r = .69^{**}$
Yang ym., 2021	Kehoristiriita (A)	$r = -.13^{**}$	$r = .26^{**}$
Wang & Lopez- Fernandez, 2019	Kehohäpeä (E)	$r = -.13$	$r = .39^{***}$
	Kehon arvostus (A)	$r = .33^{***}$	$r = -.38^{***}$
Zeigler-Hill ym., 2008	Ulkonäköriippuvainen itsetunto (A)	$r = -.01$	$r = .42^{***}$

---

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

PNI = Pathological Narcissism Inventory; NPI-LA= Narcissistic Personality Inventory (Leadership/Authority subscale); NPI-GE = Narcissistic Personality Inventory (Grandiose Exhibitionism subscale); HSNS = Hypersensitive Narcissism Scale; A = arvioiva ulottuvuus; E = emotiivinen ulottuvuus; M = motivationaalinen ulottuvuus

3.3.1 Grandioottisen narsismin ja kehonkuvan yhteys

Arvioivien ulottuvuuksien osalta grandioottinen narsismi oli aineistossamme positiivisessa yhteydessä myönteisiin kehonkuvan osa-alueisiin, kuten korkeampaan kehotytyväisyyteen ja kehon arvostukseen (Mei ym., 2023; Wang & Lopez-Fernandez, 2019), sekä vähäisempään kehoristiriitaan (Carrotte & Anderson, 2018; Yang ym., 2021). Kuitenkin kaikissa kolmessa tutkimuksessa, joissa oli tarkasteltu patologista grandioottista narsismia, se vaikutti olevan yhteydessä kielteiseen kehonkuvaan, kuten kehotytyymättömyyteen, kehohäpeään ja painoon liittyvään ristiriitaan (Boursier ym., 2020; Boursier & Gioia, 2020; Swami ym., 2015).

Emotionaaliset ulottuvuudet heijastavat narsismin muodon merkitystä: subkliininen grandioottinen narsismi oli yhteydessä vähäisempään kehohäpeään (Carrotte & Anderson, 2018), mutta patologinen grandioottinen narsismi oli päinvastoin yhteydessä voimakkaampaan kehohäpeään ja sosiaaliseen kehoahdistukseen (Boursier ym., 2020; Boursier & Gioia, 2020). Motivationaalisella ulottuvuudella grandioottinen narsismi oli yhteydessä erityisesti lihaksikkuuden ja kehon koon tavoitteluun (Gordon & Dombeck, 2010; Szymczak ym., 2023), kun taas yhteys laihtumisen tavoitteluun oli epä johdonmukainen tai jopa negatiivinen (Hater ym., 2021).

3.3.2 Haavoittuvan narsismin ja kehonkuvan yhteys

Haavoittuva narsismi kytkeytyy aineistossa lähes poikkeuksetta kielteiseen kehonkuvaan kaikilla ulottuvuuksilla. Arvioivissa ulottuvuuksissa se on yhteydessä voimakkaaseen kehotytyymättömyyteen, kehoristiriitaan sekä itseobjektifikaatioon ja kehon vertailuun (Carrotte & Anderson, 2018; Swami ym., 2015; Wang & Lopez-Fernandez, 2019). Myös ulkonäköriippuvainen itsetunto on korostunut niillä, joilla haavoittuva narsismi on suurempaa (Gordon & Dombeck, 2010; Zeigler-Hill ym., 2008).

Emotionaalisesti yhteys kehonkuvan ja haavoittuvan narsismin välillä on katsauksen vahvimpia: se korreloi voimakkaasti kehohäpeään, sosiaalisen kehoahdistuksen ja ulkonäön sietämisen vaikeuden kanssa (Boursier & Gioia, 2020; Boursier ym., 2020; Carrotte & Anderson, 2018; Giancola ym., 2024; Wang & Lopez-Fernandez, 2019). Motivationaalisesti haavoittuva narsismi ohjaa grandioottista narsismia selkeämmin laihtumisen tavoitteluun (Hater ym., 2021; Szymczak ym., 2023). Haavoittuva narsismi kytkeytyi myös suurempaan lihaksikkuuden tavoitteluun kaikissa

kolmessa sitä arvioineessa tutkimuksessa (Hater ym., 2021; Gordon & Dombeck, 2010; Szymczak ym., 2023).

3.3.3 Narsismin kahden alatyypin ja kehonkuvan yhteyksien väliset erot

Tutkimusten efektikokojen perusteella vaikuttaa siltä, että haavoittuva narsismi kytkeytyy grandioottista narsismia johdonmukaisemmin kielteiseen kehonkuvaan, erityisesti voimakkaampaan kehohäpeään ja -tyytymättömyyteen. Grandioottinen narsismi taas oli useissa tutkimuksissa yhteydessä myönteiseen kehonkuvaan, esimerkiksi korkeampaan kehon arvostukseen (Wang & Lopez-Fernandez, 2019). Motivationaalisilla kehonkuvan ulottuvuuksilla grandioottisen ja haavoittuvan narsismin yhteydet olivat pääosin samansuuntaisia, mutta efektikoot olivat voimakkaampia haavoittuvan narsismin kohdalla. Laadullisena havaintona motivationaaliselta osa-alueelta huomasimme, että grandioottisissa narsismissa painottui lihaksikkuuden tavoittelu (Giancola ym., 2024; Szymczak ym., 2023), kun taas haavoittuvassa narsismissa korostui erityisesti laihuuden tavoittelu (Hater ym., 2021; Swami ym., 2015).

Tulokset antavat siten osittaista tukea hypoteesillemme siitä, että haavoittuva narsismi olisi yhteydessä kielteisempään kehonkuvaan kuin grandioottinen narsismi. Katsauksemme perusteella grandioottinen narsismi ei kuitenkaan toisaalta ole johdonmukaisesti yhteydessä myönteiseen kehonkuvaan kaikilla tarkastelemillamme osa-alueilla. Sen sijaan haavoittuvan narsismin ja kielteisen kehonkuvan väliset yhteydet näyttäytyivät aineistossa selkeämpinä ja johdonmukaisempina.

3.4 Meta-analyysi

Suoritimme meta-analyysimme ESCI-ohjelman (Cumming & Calin-Jageman, 2016) uuden version "single r" -välilehdellä. Käytimme random effects -mallia, sillä meillä oli painavat perusteet olettaa, etteivät tutkimusten otokset olleet samasta populaatiosta: tutkimukset oli tehty Yhdysvalloissa (4), Italiassa (2) Australiassa (2), Isossa-Britanniassa (2) ja Saksassa (1). Maiden välisten erojen lisäksi eroavaisuuksia tutkimusten välille aiheutti oletettavasti se, että tutkimuksissa oli käytetty useita erilaisia mittareita sekä grandioottisen ja haavoittuvan narsismin että kehonkuvan arviointiin: narsismin mittareita oli yhteensä kahdeksan ja kehonkuvan mittareita 11. Osassa tutkimuksista otokset sisälsivät naisia ja miehiä, joissain tutkimuksissa taas oli tutkittu vain naisia tai miehiä. Lisäksi emme olleet rajanneet tutkimuksia koehenkilöiden iän perusteella, ja ikien

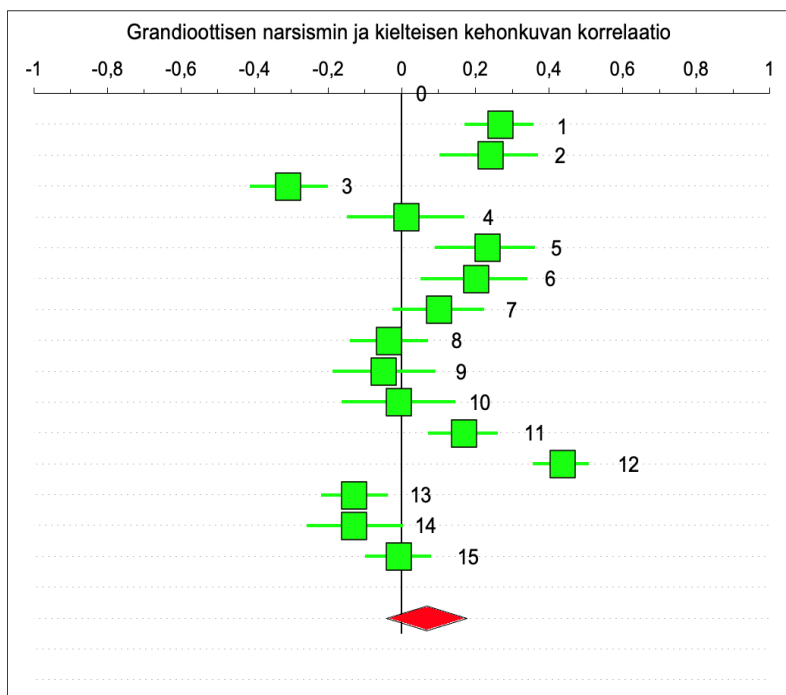
keskiarvo vaihteli välillä 19.09–36.76. Kaikkien näiden mahdollisesti vaihtelua aiheuttavien tekijöiden valossa random effects –mallin käyttö oli perusteltua. Meta-analyysiimme sisällytettyjen artikkelien nimet, mahdolliset erotellut ryhmät, otoskoot ja yhteydet grandioottiseen ja haavoittuvaan narsismiin on esitetty Taulukossa 4.

Taulukko 4. *Meta-analyysin aineisto*

Tutkimus	Erotellut ryhmät	<i>N</i>	Grandioottisen narsismin yhteys kielteiseen kehonkuvaan (Pearsonin <i>r</i>)	Haavoittuvan narsismin yhteys kielteiseen kehonkuvaan (Pearsonin <i>r</i>)
Boursier ym., 2020 (Italia)	naiset	381	$r = .27$	$r = .42$
	miehet	189	$r = .24$	$r = .38$
Carrotte & Anderson, 2018 (Australia)		277	$r = -.31$	$r = .26$
Giancola ym., 2024 (Italia)		151	$r = .01$	$r = .16$
Gordon & Dombeck, 2010 (USA)	naiset	187	$r = .23$	$r = .25$
	miehet	168	$r = .20$	$r = .33$
Hater ym., 2021 (Saksa)	otos 1	244	$r = .10$	$r = .43$
	otos 2	342	$r = -.036$	$r = .39$
Purton ym., 2018 (Australia)	naiset	195	$r = .05$	$r = .32$
	miehet	162	$r = .01$	$r = .29$
Swami ym., 2015 (UK)		477	$r = .17$	$r = .37$
Szymczak ym., 2021 (USA)		430	$r = .44$	$r = .64$
Yang ym., 2021 (Kiina, USA)		443	$r = -.13$	$r = .26$

Wang & Lopez-Fernandez, 2019 (UK)	218	$r = -.13$	$r = .39$
Zeigler-Hill, 2008 (USA)	479	$r = -.01$	$r = .42$

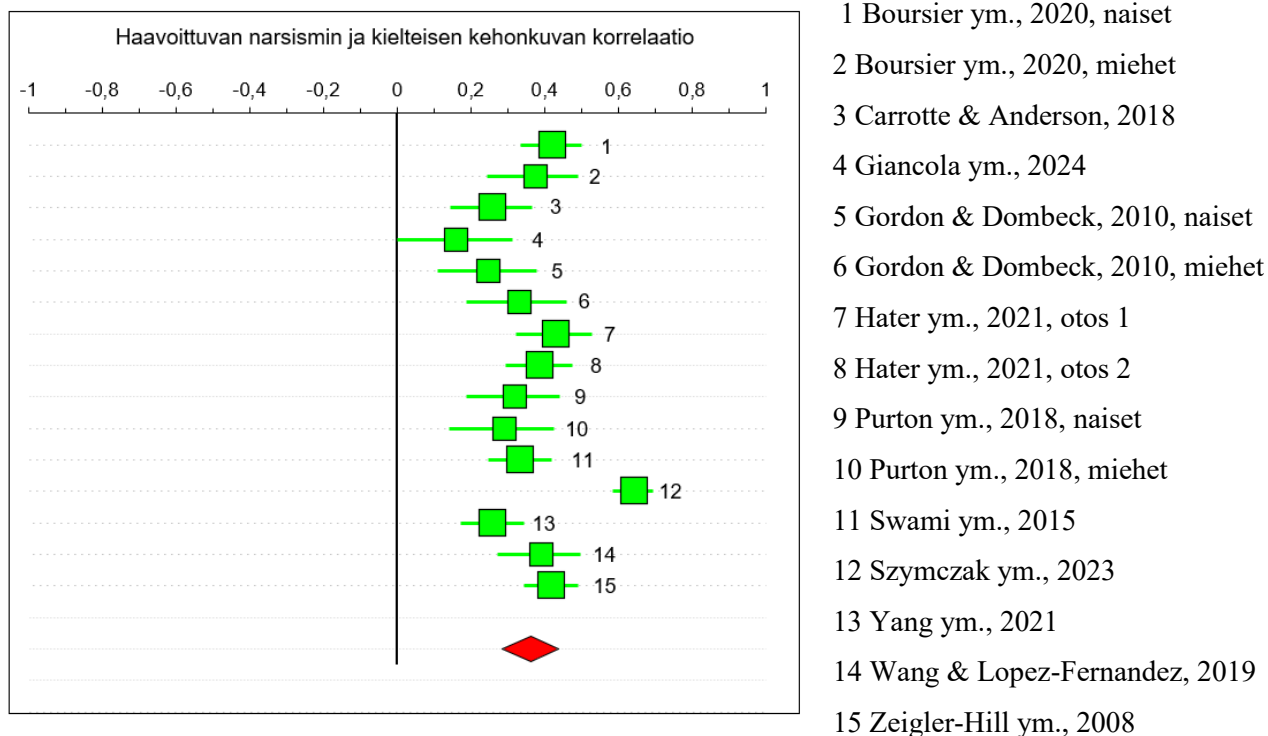
Sijoitimme Taulukon 4 arvot ESCI:n meta-analyysityökaluun, josta saimme näkyviin forest plot -kuvaajat. Kuvassa 2 on esitetty grandioottisen narsismin ja kielteisen kehonkuvan yhteyksien meta-analyysin kuvaaja, jossa on esitetty tutkimusten korrelaatiokertoimet sekä 95 % luottamusvälit. Kuvassa 3 on esitetty vastaavasti haavoittuvan narsismin ja kielteisen kehonkuvan yhteyden meta-analyysin kuvaaja.

- 1 Boursier ym., 2020, naiset
- 2 Boursier ym., 2020, miehet
- 3 Carrotte & Anderson, 2018
- 4 Giancola ym., 2024
- 5 Gordon & Dombeck, 2010, naiset
- 6 Gordon & Dombeck, 2010, miehet
- 7 Hater ym., 2021, otos 1
- 8 Hater ym., 2021, otos 2
- 9 Purton ym., 2018, naiset
- 10 Purton ym., 2018, miehet
- 11 Swami ym., 2015
- 12 Szymczak ym., 2023
- 13 Yang ym., 2021
- 14 Wang & Lopez-Fernandez, 2019
- 15 Zeigler-Hill ym., 2008

Kuva 2

Grandioottisen narsismin ja kielteisen kehonkuvan korrelaatio. Virhejanat kuvaavat 95 % luottamusvälejä.

Kuva 3

Haavoittuvan narsismin ja kielteisen kehonkuvan korrelaatio. Virhejanat kuvaavat 95 % luottamusvälejä.

3.4.1 Narsismin alatyypin ja kielteisen kehonkuvan välinen yhteys

ESCI:in syötetystä 15 tutkimuksesta grandioittisen narsismin ja kielteisen kehonkuvan välille ei löytynyt mainittavaa korrelaatiota, $r = .068$, 95 % CI $[-.041, .177]$. Meta-analyysin otokset olivat heterogeenisiä, $Q = 179.85$, $I^2 = .92$, eli oletusten mukaisesti meta-analyysin tutkimusten tutkittavat edustavat eri populaatioita. Tutkimukset olivat painoarvoiltaan aineistossa melko samankaltaisia (vaihteluväli 6.3–7.0 %). Haavoittuvan narsismin ja kielteisen kehonkuvan väliltä puolestaan löytyi keskisuuri korrelaatio, $r = .361$, 95 % CI $[.284, .438]$. Meta-analyysin otokset olivat heterogeenisiä, $Q = 88.42$, $I^2 = 0.84$. Tutkimukset olivat myös tässä meta-analyysissä painoarvoiltaan aineistossa melko samankaltaisia (vaihteluväli 6.0–7.3 %). Nämä löydökset vahvistavat aineistossa havaittua yhteyttä haavoittuvan narsismin ja kielteisen kehonkuvan välillä.

4 Pohdinta

Tämän systemaattisen kirjallisuuskatsauksen tavoitteena oli selvittää, miten grandioottinen ja haavoittuva narsismi ovat yhteydessä yksilön kehonkuvan arvioiviin, emotionaalisiin ja motivationaalisiin ulottuvuuksiin. Katsauksen tulosten perusteella haavoittuva narsismi kytkeytyy kielteiseen kehonkuvaan grandioottista narsismia selkeämmin, kuten hypoteesissamme oletimme. Tulokset osoittavat, että grandioottisen narsismin yhteys kehonkuvan eri ulottuvuuksiin on haavoittuvaa narsismia epäjohdonmukaisempi. Systemaattiseen katsaukseen sisällyttämämme meta-analyysi narsismin alatyyppeiden yhteydestä kielteiseen kehonkuvaan vahvistaa näitä tuloksia.

4.1 Keskeiset tulokset

Katsauksemme tulokset osoittavat, että haavoittuva narsismi on yhteydessä kielteisempään kehonkuvaan kaikilla kolmella tarkastelemallamme ulottuvuudella. Teoreettisesta näkökulmasta tätä yhteyttä saattaisi selittää esimerkiksi haavoittuvalle narsismille tyypillinen neuroottisuus ja huoli omasta kelpaamisesta (Miller ym., 2018). Myös narsismiin yhteydessä oleva, kielteiseen kehonkuvaan linkittyvä itseobjektifikaatio (Carrotte & Anderson, 2018), voisi selittää tuloksia. On kuitenkin tärkeää huomioda, että narsismin ja kehonkuvan välinen suhde ei välttämättä ole suoraviivainen, vaan siihen voivat vaikuttaa useat välittävät tai muuntavat tekijät. Tällaisia tekijöitä voivat olla esimerkiksi yleinen itsetunto, sukupuoli ja sosiaalisen median käytön määrä (Aggarwal ym., 2023; Saiphoo & Vahedi, 2019).

Grandioottisen narsismin osalta tulosten epäjohdonmukaisuus korostaa entisestään muiden muuttujien merkitystä. Subkliininen grandioottinen narsismi näyttäytyi aineistossamme olevan yhteydessä myönteisempiin kehonkuvan ulottuvuuksiin, mutta patologinen muoto puolestaan kielteisempiin ulottuvuuksiin. Patologinen grandioottinen narsismi siis muistutti tuloksissamme haavoittuvaa narsismia yhteydessä kehonkuvaan. Tämä havainto on samansuuntainen kuin Jaukin ja kumppaneiden (2021) meta-analyysin löydös siitä, että mitä voimakkaammasta grandioottisesta narsismista on kyse, sitä todennäköisemmin sen rinnalla esiintyy haavoittuvia piirteitä, mikä hämärtää näiden alatyyppeiden välistä rajaa patologisella tasolla. Persoonallisuushäiriötasoisessa narsismissa myös samanaikaissairastavuus, kuten muut persoonallisuushäiriöt ja mielialahäiriöt

(Stinson ym., 2008), voisivat ehkä toimia medioivana tekijänä kielteisemmän kehonkuvan kokemiselle.

Havaintojamme vahvistaa tekemämme meta-analyysit, joissa haavoittuvan narsismin ja kielteisen kehonkuvan välillä havaittiin keskisuuri positiivinen yhteys ($r = .361$, CI [.284, .438]), kun taas grandioottisen narsismin ja kielteisen kehonkuvan väliltä ei löytynyt yhteyttä ($r = .068$, CI [-.041, .177]).

4.2 Tutkimuksen vahvuudet ja rajoitukset

Keräsimme katsauksemme aineiston systemaattisesti käyttäen johdonmukaisia sisäänotto- ja poissulkukriteerejä. Suodatimme hakutulokset ensin itsenäisesti ja sitten erimielisyydet yhdessä läpikäyden. Nämä työtavat lisäävät tutkimuksen luotettavuutta. Luotettavuutta lisää myös katsauksemme liitetyt meta-analyysit. Käytimme aineiston keräämiseen kolmea eri tietokantaa, joissa käytimme tietokantakohtaisia hakulausekkeita harkittuja asiasanoja käyttäen, mikä mahdollisti mahdollisimman monen aiheeseen liittyvän tutkimuksen löytymistä. Katsaukseen sisällytettyjen tutkimusten julkaisuvuodet vaihtelivat (2008–2024), mutta yksitoista kolmestatoista katsauksemme tutkimuksesta oli toteutettu vuoden 2015 jälkeen, joten aineistomme oli melko ajankohtainen. Katsauksemme kolmestatoista tutkimuksesta vain yksi ilmoitti tulosten efektikoon muuna kuin Pearsonin korrelaatiokerrointa käyttäen, mikä helpotti tulosten keskinäistä vertailua ja tulkintaa ja voi lisätä niiden luotettavuutta.

Yksi katsauksemme vahvuus on se, että aineiston otokset oli kerätty neljältä eri mantereelta (Eurooppa, Pohjois-Amerikka, Australia ja Aasia), mikä lisää tulosten ekologista validiteettia. Toisaalta tulee ottaa huomioon, että aineisto voi tästä huolimatta olla länsimaalaisesti vinoutunut, sillä suurin osa tutkimuksista oli toteutettu Euroopassa tai Pohjois-Amerikassa. Vahvuutena voi pitää myös katsauksemme tutkimusten melko suurta yhteenlaskettua otoskokoa, joka oli 5402.

Katsauksemme ja meta-analyysiemme keskeinen rajoite oli aineistomme tutkimusten korrelatiivisuus. Tulokset kertovat narsismin alatyyppeiden ja kehonkuvan ulottuvuuksien yhteyksistä, mutta niistä ei voida tehdä johtopäätöksiä syy-seuraussuhteista. Vaikka siis erityisesti haavoittuvan narsismin ja kielteisesti virittyneen kehonkuvan välillä vaikutti katsauksemme ja meta-analyysimme mukaan olevan yhteys, emme voi tehdä oletuksia ilmiön suunnasta. Emme myöskään voi olla

varmoja siitä, mitkä muut mahdolliset tekijät vaikuttavat näiden narsismin alatyypin ja kehonkuvan väliseen yhteyteen. Vaikka korrelatiivisella tutkimuksella on rajoitteensa, on huomattava, että ilmiötä voi olla haastavaa tutkia muilla kuin korrelatiivisilla menetelmillä.

Toinen merkittävä rajoittava tekijä oli se, että tarkastelemamme muuttujat ovat käsitteinä laajoja ja osin myös vaikeasti määriteltäviä. Narsismia voidaan tarkastella sekä piirretasoisena että patologisena, ja katsauksemme tutkimuksissa oli vaihtelua siinä, kumpaa näistä niissä arvioitiin. Suurimmassa osassa tutkimuksista tarkasteltiin subkliinistä narsismia ($n = 10$), kun taas yksi tutkimus keskittyi sekä patologiseen että subkliiniseen narsismiin. Vain kahdessa tutkimuksessa oli tarkasteltu ainoastaan patologista narsismia. Erityisesti kehonkuva on terminä vaikea määritellä ja sitä oli aineistomme tutkimuksissa mitattu 12:lla eri mittarilla, jotka keskittyivät hyvinkin erilaisiin kehonkuvan piirteisiin. Tämä voi heikentää osaltaan tutkimuksen validiteettia. Myös se, että osa tutkimuksista tutki vain naisia ja osa taas naisia ja miehiä, voi mahdollisesti olla katsauksemme rajoite, sillä on mahdollista, että ilmiössä on sukupuolikohtaisia eroja.

Systemaattiseen katsauksemme sisällyttämämme meta-analyysit lisäävät tulosten luotettavuutta, ja antoivat lisätukea katsauksen tuloksille. Meta-analyysiin liittyy kuitenkin myös rajoituksia, sillä emme kyenneet tarkastelemaan esimerkiksi julkaisuharhaa, koska uusi ESCI-ohjelma ei mahdollistanut tätä. Jätimme myös kaksi katsauksemme tutkimuksista meta-analyysiemme ulkopuolelle, eli meta-analyysit eivät aivan täysin vastaa katsaustamme.

4.3 Johtopäätökset

Systemaattinen katsauksemme ja meta-analyysimme antavat tukea hypoteesille siitä, että narsismin haavoittuva alatyypin on yhteydessä kielteisempään kehonkuvaan kuin grandioottinen alatyypin. Haavoittuva narsismi vaikuttaa katsauksemme tulosten mukaan olevan yhteydessä kielteiseen kehonkuvaan, kun taas grandioottisen narsismin osalta subkliininen ja patologinen narsismi vaikuttavat eroavan toisistaan suhteessa kehonkuvan eri ulottuvuuksiin: patologinen narsismi oli yhteydessä kielteisempään kehonkuvaan, erityisesti emotionaalisilla ulottuvuuksilla.

Katsauksemme rajoituksista huolimatta se antaa silti kiinnostavaa aihetta jatkotutkimukselle. Kehonkuvan määritelmän tarkentaminen voisi jatkotutkimuksissa olla tarpeen, jotta ilmiö selkeytyisi entisestään. Vaikka tutkimuksemme aineisto oli kerätty useilta eri mantereilta, olisi yhä

laajempi tutkimus myös esimerkiksi Afrikassa toteutettuna tarpeen, jotta ilmiön yleistettävyyttä voidaan tarkastella yhä laajemmin. Myös esimerkiksi sukupuolen ja narsismin patologisuuden tason huomiointi voisi tarjota tarkempaa tietoa ilmiöstä ja olla siten tarkoituksenmukaista jatkotutkimuksessa.

Mikäli myös myöhemmässä tutkimuksessa havaitaan yhteys haavoittuvan narsismin ja kielteisten kehonkuvan ulottuvuuksien välillä, voisi olla syytä tarkastella haavoittuvaa narsismia heikomman mielenterveyden, esimerkiksi syömishäiriökäyttäytymisen, riskitekijänä kliinisissä konteksteissa. Vaikka grandioottinen narsismi ei yhtä johdonmukaisesti korreloinut kielteisen kehonkuvan kanssa katsauksemme aineistossa, olisi jatkotutkimus tästäkin aiheesta mielekästä: katsauksemme korrelatiivisista tuloksista ei voi vetää johtopäätöksiä grandioottisen narsismin ja kehonkuvan välisistä yhteyksistä. Kuitenkin, koska tuloksemme antavat viitteitä sille, että patologinen grandioottinen narsismi on yhteydessä kielteisempään kehonkuvaan kuin subkliininen grandioottinen narsismi, voisi jatkotutkimus erityisesti patologisen narsismin yhteydestä kehonkuvaan olla tarpeellista.

Tekoälyn käyttö

Tässä tutkielmassa on käytetty Google Gemini -, Microsoft Copilot - ja Anthropic Claude - tekoälysovelluksia kieliasun tarkastukseen sekä aiheen rajauksen suunnittelun tukena. Näiden työkalujen käyttämisen jälkeen olemme tarkistaneet niiden antamat ehdotukset ja käyttäneet niitä harkiten, sekä otamme täyden vastuun työn sisällöstä.

Anthropic. (2026). *Claude* (Versio Claude 3.5 Sonnet) [Suuri kielimalli]. <https://claude.ai>

Google. (2026). *Gemini* (3 Flash -versio) [Suuri kielimalli]. <https://gemini.google.com>

Microsoft. (2026). *Copilot* (versio 4) [Large Language Model]. <https://copilot.microsoft.com/>

Lähteet

- Abdoli, M., Scotto Rosato, M., Desousa, A., & Cotrufo, P. (2024). Cultural differences in body image: A systematic review. *Social Sciences, 13*(6), 305.
<https://doi.org/10.3390/socsci13060305>
- Aggarwal, R., Ranjan, R., & Chandola, R. (2023). Effect of Body Image on Self Esteem: A Systematic Literature Review and Future Implication. *European Chemical Bulletin, 12*, 6087–6095.
- Allen, M. S., & Walter, E. E. (2016). Personality and body image: A systematic review. *Body Image, 19*, 1–10. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2016.08.012>
- Avalos, L., Tylka, T. L., & Wood-Barcalow, N. (2005). The Body Appreciation Scale: Development and psychometric evaluation. *Body Image, 2*(3), 285–297.
<https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2005.06.002>
- Bach, B., Kramer, U., Doering, S., et al. (2022). The ICD-11 classification of personality disorders: A European perspective on challenges and opportunities. *Borderline Personality Disorder and Emotion Dysregulation, 9*(12). <https://doi.org/10.1186/s40479-022-00182-0>
- Back, M. D., Küfner, A. C. P., Dufner, M., Gerlach, T. M., Rauthmann, J. F., & Denissen, J. J. A. (2013). Narcissistic admiration and rivalry: Disentangling the bright and dark sides of narcissism. *Journal of Personality and Social Psychology, 105*(6), 1013–1037. <https://doi.org/10.1037/a0034431>
- Boursier, V., Gioia, F. & Griffiths, M. D. (2020). Selfie-engagement on social media: Pathological narcissism, positive expectation, and body objectification – Which is more influential? *Addictive Behaviors Reports, 11*. <https://doi.org/10.1016/j.abrep.2020.100263>
- Boursier, V., & Gioia, F. (2020). Women’s pathological narcissism and its relationship with social appearance anxiety: The mediating role of body shame. *Clinical Neuropsychiatry, 17*(3), 164–174. <https://doi.org/10.36131/cnfioritieditore20200304>

- Carrotte, E., & Anderson, J. R. (2018). A systematic review of the relationship between trait self-objectification and personality traits. *Personality and Individual Differences, 132*, 20–31. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.05.015>
- Carrotte, E. & Anderson, J. (2018). Risk Factor or Protective Feature? The Roles of Grandiose and Hypersensitive Narcissism in Explaining the Relationship between Self-Objectification and Body Image Concerns. *Sex Roles, 80*, 458–469. <https://doi.org/10.1007/s11199-018-0948-y>
- Cash T.F., Szymanski M. L. (1995). The development and validation of the Body-Image Ideals Questionnaire. *Journal of Personality Assessment, 64*(3), 466–77. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa6403_6.
- Cash, T. F., Fleming, E. C., Alindogan, J., Steadman, L., & Whitehead, A. (2002). Beyond body image as a trait: The development and validation of the Body Image States Scale. *Eating Disorders, 10*, 103–113. <https://doi.org/10.1080/10640260290081678>
- Cash, T. F. (2004). Body image: Past, present, and future. *Body Image, 1*(1), 1–5. [https://doi.org/10.1016/S1740-1445\(03\)00011-1](https://doi.org/10.1016/S1740-1445(03)00011-1)
- Cash, T. F. (2012). Cognitive-behavioural perspectives on body image, *Encyclopedia of Body Image and Human Appearance*, 79–88. Elsevier.
- Corral, S., González, M., Pereña, J., Seisdedos, N., & Garner, D. M. (1998). *Adaptación española del Inventario de Trastornos de la Conducta Alimentaria (EDI-2)*. TEA Ediciones.
- Cumming, G., & Calin-Jageman, R. (2016). Introduction to the new statistics: Estimation, open science, and beyond. Routledge. <https://thenewstatistics.com/itns/esci/>
- Crocker, J., & Park, L. E. (2003). Seeking self-esteem: Construction, maintenance, and protection of self-worth. Teoksessa M. Leary & J. Tangney (toim.), *Handbook of Self and Identity*, 291–313. New York: Guilford Press

- Dakanalis, A., Carrà, G., Calogero, R., Fida, R., Clerici, M., Zanetti, M. A., & Riva, G. (2015). The developmental effects of media-ideal internalization and self-objectification processes on adolescents' negative body-feelings, dietary restraint, and binge eating. *European Child & Adolescent Psychiatry, 24*(8), 997–1010. <https://doi.org/10.1007/s00787-014-0649-1>
- Espelage, D. L., Mazzeo, S. E., Aggen, S. H., Quittner, A. L., Sherman, R., & Thompson, R. (2003). Examining the construct validity of the Eating Disorder Inventory. *Psychological Assessment, 15*, 71–80.
- Fisher, R. A. (1915). Frequency distribution of the values of the correlation coefficient in samples of an indefinitely large population. *Biometrika, 10*(4), 507–521. <https://doi.org/10.2307/2331838>
- Garner, D. M. (1991). *Eating Disorder Inventory–2: Professional manual*. Psychological Assessment Resources.
- Garner, D. M. (2004). *Eating Disorder Inventory–3: Professional manual*. Psychological Assessment Resources.
- Garner, D. M., Olmstead, M. P., & Polivy, J. (1983). Development and validation of a multidimensional eating disorder inventory for anorexia nervosa and bulimia nervosa. *International Journal of Eating Disorders, 2*(2), 15–34.
- García-Garduño, J. M., & Cortés-Sotres, J. F. (1998). La medición empírica del narcisismo. *Psicothema, 10*, 725–735.
- Gentile, B., Miller, J., Hoffman, B., Reidy, D., Zeichner, A., & Campbell, W. (2013). A test of two brief measures of grandiose narcissism: The Narcissistic Personality Inventory-13 and the Narcissistic Personality Inventory-16. *Psychological Assessment, 25*(4), 1120–1136. <https://doi.org/10.1037/a0033192>.
- Giancola, M., Ferrandes, A. & D'Amico, S. (2024). Mirror, mirror on the wall: the role of narcissism, muscle dysmorphia, and self-esteem in bodybuilders' muscularity-oriented disordered eating. *Current Psychology, 43*, 32697–32706.

- Gillen, M. M. (2015). Associations between positive body image and indicators of men's and women's mental and physical health. *Body Image, 13*, 67–74.
<https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2015.01.002>
- Gordon, K. H. & Dombeck, J. J. (2010). The associations between two facets of narcissism and eating disorder symptoms. *Eating Behaviors, 11*(4), 288–292
- Greenleaf, C., & McGreer, R. (2006). Disordered eating attitudes and self-objectification among physically active and sedentary female college students. *The Journal of Psychology, 140*(3), 187–198. <https://doi.org/10.3200/JRLP.140.3.187-198>
- Harper, B., & Tiggemann, M. (2008). The effect of thin ideal media images on women's self-objectification, mood, and body image. *Sex Roles, 58*(9), 649–657.
<https://doi.org/10.1007/s11199-007-9379-x>
- Hater, L., Schulte, J., Geukes, K., Buhlmann, U., & Back, M. D. (2021). Disentangling the contributions of agentic, antagonistic, and neurotic narcissism to drive for thinness and drive for muscularity. *PLOS ONE, 16*(6), e0253187. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0253187>
- Hendin, H. M., & Cheek, J. M. (1997). Assessing hypersensitive narcissism: A reexamination of Murray's Narcism Scale. *Journal of Research in Personality, 31*(4), 588–599. <https://doi.org/10.1006/jrpe.1997.2204>
- Jackson, L. A., Ervin, K. S., & Hodge, C. N. (1992). Narcissism and body image. *Journal of Research in Personality, 26*(4), 357–370. [https://doi.org/10.1016/0092-6566\(92\)90065-C](https://doi.org/10.1016/0092-6566(92)90065-C)
- Jauk, E., Ulbrich, L., Jorschick, P., Höfler, M., Kaufman, S. B., & Kanske, P. (2021). The nonlinear association between grandiose and vulnerable narcissism: An individual data meta-analysis. *Journal of Personality*. <https://doi.org/10.1111/jopy.12692>
- Kaufman, S. B., Weiss, B., Miller, J. D., & Campbell, W. K. (2020). Clinical correlates of vulnerable and grandiose narcissism: A personality perspective. *Journal of Personality Disorders, 34*(1), 107–130.

- Krizan, Z., & Herlache, A. D. (2017). The Narcissism Spectrum Model: A synthetic view of narcissistic personality. *Personality and Social Psychology Review*, 1–29.
- Marttunen, M., & Henriksson, M. (2023). Narsistinen persoonallisuushäiriö. Teoksessa J. Lönnqvist, M. Marttunen, M. Henriksson & T. Partonen (toim.), *Psykiatria*. Duodecim.
- Litt, D., & Dodge, T. (2008). A longitudinal investigation of the Drive for Muscularity Scale: Predicting use of performance enhancing substances and weightlifting among males. *Body Image*, 5, 346–351. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2008.04.002>
- McCreary, D. R., & Sasse, D. K. (2000). An exploration of the drive for muscularity in adolescent boys and girls. *Journal of American College Health*, 48, 297–304.
- McKinley, N. M., & Hyde, J. S. (1996). The Objectified Body Consciousness Scale: Development and validation. *Psychology of Women Quarterly*, 20(2), 181–215. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1996.tb00467.x>
- Mei, Y., Yang, W. & Wang, C. (2023). The impact of selfies on body image satisfaction and the chain mediating role of self-objectification and narcissistic personality. *Frontiers in Psychology*, 14. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1292708>
- Miller, J. D., Lynam, D. R., Vize, C., Crowe, M., Sleep, C., Maples-Keller, J. L., Few, L. R., & Campbell, W. K. (2018). Vulnerable narcissism is (mostly) a disorder of neuroticism. *Journal of Personality*, 86(2), 186–199. <https://doi.org/10.1111/jopy.12303>
- Ouzzani, M., Hammady, H., Fedorowicz, Z., & Elmagarmid, A. (2016). Rayyan—A web and mobile app for systematic reviews. *Systematic Reviews*, 5(1), 210. <https://doi.org/10.1186/s13643-016-0384-4>
- Pingitore, R., Spring, B., & Garfield, A. (1997). Gender differences in body satisfaction. *Obesity Research*, 5(5), 402–409. <https://doi.org/10.1002/j.1550-8528.1997.tb00662.x>

- Pincus, A. L., Ansell, E. B., Pimentel, C. A., Cain, N. M., Wright, A. G. C., & Levy, K. N. (2009). Initial construction and validation of the Pathological Narcissism Inventory. *Psychological Assessment, 21*(3), 365–379. <https://doi.org/10.1037/a0016530>
- Pimentel, C. A., Ansell, E. B., Pincus, A. L., & Cain, N. M. (2006). Initial Validation and Derivation of the Vulnerable Narcissism Scale. Unpublished Manuscript, University Park, PA: Pennsylvania State University.
- Purton, T., Officer, C., Bullivant, B., Mitchison, D., Griffiths, S., Murray, S.B. & Mond, J. (2018). Body dissatisfaction, narcissism and self-esteem in young men and women: A moderated mediation analysis. *Personality and Individual Differences, 130*, 114–120. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.04.010>
- Raskin, R. N., & Hall, C. S. (1979). A narcissistic personality inventory. *Psychological Reports, 45*(2), 590. <https://doi.org/10.2466/pr0.1979.45.2.590>
- Raskin, R. N., & Hall, C. S. (1981). The Narcissistic Personality Inventory: Alternate form reliability and further evidence of construct validity. *Journal of Personality Assessment, 45*, 159–162.
- Raskin, R., & Terry, H. (1988). A Principal-components analysis of the Narcissistic Personality Inventory and further evidence of its construct validity. *Journal of Personality and Social Psychology, 54*(5), 890–902.
- Saiphoo, A.N., & Vahedi, Z. (2019). A meta-analytic review of the relationship between social media use and body image disturbance. *Computers in Human Behavior, 101*, 259–275
- Santaracchi, E., & Dèttore, D. (2012). Muscle dysmorphia in different degrees of bodybuilding activities: Validation of the Italian version of Muscle Dysmorphia Disorder Inventory and Bodybuilder Image Grid. *Body Image, 9*(3), 396–403. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2012.03.006>
- Schütz, A., Marcus, B., & Sellin, I. (2004). Die Messung von Narzissmus als Persönlichkeitskonstrukt. *Diagnostica, 50*(4), 202–218.

- Sherman, E.D., Miller, J. D., Few, L. R., Campbell, W. K., Widiger, T. A., Crego, C., & Lynam. D. R. (2015). Development of a short form of the Five-Factor Narcissism Inventory: the FFNI-SF. *Psychological Assessment*, 27(3), 1110–1116.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/pas0000100>
- Stice, E. (2002). Risk and maintenance factors for eating pathology: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 128(5), 825–848.
- Stinson, F. S., Dawson, D. A., Goldstein, R. B., Chou, S. P., Huang, B., Smith, S. M., Ruan, W. J., Pulay, A. J., Saha, T. D., Pickering, R. P., & Grant, B. F. (2008). Prevalence, Correlates, Disability, and Comorbidity of DSM-IV Narcissistic Personality Disorder: Results From the Wave 2 National Epidemiologic Survey on Alcohol and Related Conditions. *Journal of Clinical Psychiatry*, 69(7), 1033.
- Swami, V., Salem, N., Furnham, A., & Tovée, M. J. (2008). Initial examination of the validity and reliability of the female photographic figure rating scale for body image assessment. *Personality and Individual Differences*, 44(8), 1752–1761.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2008.02.002>
- Swami, V., Cass, L., Waseem, M. & Furham, A. (2015). What is the relationship between facets of narcissism and women's body image? *Personality and Individual Differences*, 88, 1–5.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.08.006>
- Szymczak, P., Talbot, D., Gritti, E.S. & Jonason, P.K. (2023). Narcissus' belief about his body: Aspects of narcissism, body image, and eating disorder symptoms. *PLOS ONE*, 18(11).
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0293578>
- Talbot, D., Smith, E., Cass, J., & Griffiths, S. (2019). Development and validation of the New Somatomorphic Matrix–Male. *Psychology of Men & Masculinities*, 20(3), 356–367.
- Talbot, D., Mahlberg, J., Cunningham, M. L., Pinkus, R. T., & Szabo, M. (2023). The Somatomorphic Matrix–Female: More evidence for the validity of bidimensional figural rating scales for women. *Journal of Clinical Psychology*, 79, 477–496.

- Thiel, A., Jacobi, C., Horstmann, S., Paul, T., Nutzinger, D. O., & Schüssler, G. (1997). Eine deutschsprachige Version des Eating Disorder Inventory EDI-2. *Psychotherapie Psychosomatik Medizinische Psychologie*, 47(9–10), 365–376.
- Waldorf, M., Cordes, M., Vocks, S., & McCreary, D. (2014). Ich wünschte, ich wäre muskulöser “: Eine teststatistische Überprüfung der deutschsprachigen Fassung der Drive for Muscularity Scale (DMS). *Diagnostica*, 60(3), 140–152.
- Wang, C.-H., & Lopez-Fernandez, O. (2019). Shades of Foods: Prevalence and correlates of food addiction. *Aloma: Revista De Psicologia, Ciències De l'Educació I De l'Esport*, 37(1), 21–34. <https://doi.org/10.51698/aloma.2019.37.1.21-34>
- Wink, P. (1991). Two faces of narcissism. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(4), 590–597. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.61.4.590>
- Yang, D., Wu, T.-Y., Atkin, D. J., Ríos, D. I., & Liu, Y. (2021). Social media portrait-editing intentions: Comparisons between Chinese and American female college students. *Telematics and Informatics*, 65, 101714. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2021.101714>
- Zeigler-Hill, V. (2008). Narcissistic subtypes and contingent self-esteem: Do all narcissists base their self-esteem on the same domains? *Journal of Personality*, 76(4), 753–774. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2008.00503.x>
- Zhen, Y. & Huang, L. (2005). Overt and covert narcissism: a psychological exploration of narcissistic personality. *Psychological Science*, 28, 1259–1262. <https://doi.org/10.16719/j.cnki1671-6981.2005.05.064>

Liitteet

Liite 1: Hakulausekkeet

PubMed:

(Narcissis* OR "Narcissism"[Mesh] OR "Narcissistic Personality Disorder"[Mesh] OR "Grandiose Narcissis*" OR "Vulnerable Narcissis*" OR "Covert Narcissis*" OR "Overt Narcissis*" OR "Narcissistic Trait*" OR "Narcissistic Feature*") AND ("Body Image"[Mesh] OR "Body-Image" OR "Body-related Self-esteem" OR "Physical Self-Concept" OR "Body Esteem" OR "Body Satisfaction"[Mesh] OR "Body Dissatisfaction"[Mesh] OR "Body Cathexis" OR "Physical Self-Worth" OR "Body Surveillance" OR "Body Image Disturbance" OR "Body Dysmorph*" OR "Body Dysmorphic Disorders"[Mesh] OR "Weight Concern*" OR "Shape Concern*" OR "Appearance Anxiety" OR "Appearance Evaluation" OR "Appearance Orientation").

APA Psycinfo ja Scopus:

(Narcissis* OR "Narcissistic Personality Disorder" OR "Grandiose Narcissis*" OR "Vulnerable Narcissis*" OR "Covert Narcissis*" OR "Overt Narcissis*" OR "Somatic Narcissis*" OR "Narcissistic Trait*" OR "Narcissistic Feature*") AND ("Body Image" OR "Body-Image" OR "Body-related Self-esteem" OR "Physical Self-Concept" OR "Body Esteem" OR "Body Satisfaction" OR "Body Dissatisfaction" OR "Body Cathexis" OR "Physical Self-Worth" OR "Body Surveillance" OR "Body Image Disturbance" OR "Body Dysmorph*" OR "Weight Concern*" OR "Shape Concern*" OR "Appearance Anxiety" OR "Appearance Evaluation" OR "Appearance Orientation").